

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG VÁLASZAI AZ EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK KÜLÖNJELENTÉSÉRE:

„UNIÓS TÁMOGATÁS A NYUGAT-BALKÁNI JOGÁLLAMISÁGHOZ: AZ ERŐFESZÍTÉSEK NEM EREDMÉNYEZNEK ALAPVETŐ REFORMOKAT”

ÖSSZEFOGLALÁS

I. A jogállamiság bővítési folyamatban betöltött alapvető szerepét illetően a Bizottság emlékeztetni kíván arra, hogy az EU és a bővítési partnerek között a jogállamiságról folytatott politikai párbeszédre a kétoldalú stabilizációs és társulási megállapodások keretében és a stratégiai stabilizációs és társulási folyamat részeként kerül sor. A felülvizsgált bővítési módszertan 2020. februári elfogadásával további hangsúlyt kaptak az „alapvető értékek” – a jogállamiság, az alapvető jogok és a demokrácia, a közigazgatási reform és a társadalmi-gazdasági stabilitás. A jogállamisággal kapcsolatos reformok rendszeres nyomon követésére az uniós bővítési folyamat keretében kerül sor, és a nyomon követésről jelentés készül, nevezetesen a Bizottság országjelentésekből álló éves bővítési csomagjának keretében.

II. E határozott politikai kötelezettségvállalás mellett az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) továbbra is kulcsfontosságú eszköz a nyugat-balkáni partnerek reformtörekvéseinek támogatására szolgáló technikai és pénzügyi források mozgósításához.

Az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa által 2021. szeptember 15-én elfogadott IPA III fokozza az Unió irányítását és jobban igazodik az Unió prioritásaihoz azáltal, hogy a 2021–2027-es időszakra egyértelműen meghatározott tematikus fókuszot alkalmaz ahelyett, hogy a kezdetektől fogva meghatározná a kedvezményezett előirányzatait. Emellett az IPA III programozási kerete a változó igényeken fog alapulni, és biztosítani fogja az egyensúlyt a kiszámíthatóság és a teljesítményalapú finanszírozás között.

IV. A Bizottság 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó éves jelentései azt mutatják, hogy valamennyi nyugat-balkáni partner tett némi előrelépést a jogállamiság területén, és egyes partnerek megfelelő és tartós előrehaladást értek el. A jogállamisághoz nyújtott uniós támogatás hatása változó volt.

V. A Bizottság egyetért a civil társadalmi szervezeteknek és a médiának a jogállamiság által irányított, működő demokráciában betöltött fontos szerepével. A Bizottság az IPA II keretében összesen mintegy 250 millió EUR-t fektetett be a régióban a civil társadalomba és a médiába, ami lényeges és jelentős forrás, amely közvetlenül kapcsolódik a jogállamiság területéhez és arra közvetlen hatást gyakorol.

A tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége a Civil Társadalmi Eszközből és a Médiaprogramból jelentős és egyre nagyobb támogatásban részesül. Ezen intézkedések finanszírozása elsősorban a több országra kiterjedő keretből történik (amely lehetővé teszi, hogy valamennyi IPA-kedvezményezett egyszerre lehessen megcélózni). A több országra kiterjedő, a tömegkommunikációra irányuló támogatás a közszolgálati műsorszolgáltatókat, az újságírók biztonságát, a médiaműveltséget, a minőségi újságírást, az igazságszolgáltatás támogatását, és a médiacsatornáknak a Demokráciáért Európai Alapítványon keresztül nyújtott támogatást célozza, legutóbb pedig egy 10 millió EUR értékű, a média üzleti fenntarthatóságát támogató programra vonatkozó szerződés megkötésére került sor.

A civil társadalommal a politikai döntéshozatal és a reformfolyamatok során folytatott konzultációt a közigazgatási reformról a hatóságokkal folytatott rendszeres szakpolitikai párbeszéd keretében követik nyomon (pl. közigazgatási reformmal foglalkozó különleges csoportok), és ez a három

kiemelt terület egyike a „Bővítési iránymutatások a civil társadalom támogatására” uniós finanszírozású éves nyomon követésével összefüggésben, amelyet a civil társadalmi szervezeteknek nyújtott uniós technikai segítségnyújtás (TACSO) végez. Mindkét eszköz közvetlenül kapcsolódik a jogállamiság területéhez. Ez az elemzés ezt követően beépül a Bizottság saját nyomon követésébe, jelentéstételébe és szakpolitikai párbeszédébe.

VI. A Bizottság jelentős támogatást és forrásokat különít el az adminisztratív kapacitás korlátozottságából eredő kockázat enyhítésére. Az adminisztratív kapacitás javítása a Bizottság régióbeli fellépéseinek átfogó célkitűzése, amelyet a jogállamisági projektek szintjén túlmutató intézkedésekkel szisztematikusan támogat technikai segítségnyújtás (többek között az OECD-vel/a SIGMA-val partnerségben), a területnek nyújtott célzott pénzügyi támogatás és a politikai párbeszéd révén.

Tágabb értelemben jelentős támogatást kap a közigazgatási reformok végrehajtásának folyamata, ami végső soron egy hosszabb távú államépítési gyakorlat, amelynek célja, hogy a Nyugat-Balkánt az uniós tagság kritériumainak teljesítéséhez szükséges szintre emelje.

Ami az IPA II szerinti feltételrendszert illeti, a Bizottság rámutat arra, hogy az IPA II rendelet szigorú rendelkezéseket tartalmaz a támogatás kiigazítására vonatkozóan abban az esetben, ha az előrehaladás vagy az eredmények korlátozottak, és amelyeket a Bizottság alkalmazott. A Bizottság hivatkozik továbbá a 40. bekezdésre adott válaszára.

VIII. (Első franciabekezdés) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

(Második franciabekezdés) A Bizottság és az EKSZ részben elfogadja az ajánlást.

A Bizottság és az EKSZ hangsúlyozza, hogy jelentős támogatást nyújt a civil társadalomnak és a független médiának annak érdekében, hogy megerősítsék a jogállamiságon alapuló demokratikus társadalomban betöltött független felügyeleti szerepüket. Ez utóbbinak az uniós prioritásokkal összhangban álló objektív kritériumok alapján nyújtanak pénzügyi támogatást.

A Bizottság programozási keretén belül továbbra is támogatni fogja a civil társadalmi szervezeteket és a médiát. Kellő figyelmet fognak fordítani arra, hogy a civil társadalmi szervezetek a jogállamisággal kapcsolatos fellépések tekintetében részesüljenek finanszírozásban, azonban előzetes elkülönítés nélkül.

A Bizottság úgy véli, hogy a civil szervezetek finanszírozásának legmegfelelőbb formája a projektfinanszírozás, mivel a szervezeti támogatás eredendően kockázatos, mert függőséget teremt.

(Harmadik franciabekezdés) A Bizottság részben elfogadja az ajánlást.

A Bizottság emlékeztet arra, hogy az IPA III rendelet biztosítja a jogi keretet a támogatás alkalmazási körének és intenzitásának nagyobb mértékű módosítására abban az esetben, ha a kedvezményezett jelentős mértékű visszalépést mutat, vagy tartósan nem halad előre. A Bizottság ezeket – az arányosság elvének figyelembevételével – eseti alapon fogja alkalmazni.

(Negyedik franciabekezdés) A Bizottság elfogadja az ajánlást.

BEVEZETÉS

7. Az uniós csatlakozás kulcsfontosságú követelményei közé tartozik egy szilárd korrupcióellenes keret, amely megbízható eredményeket mutat fel.

A felülvizsgált bővítési módszertan 2020. februári elfogadásával még nagyobb hangsúlyt kaptak az „alapvető értékek” – a jogállamiság, az alapvető jogok és a demokrácia, a közigazgatási reform és a társadalmi-gazdasági stabilitás. A korrupció elleni küzdelem valamennyi átfogó aspektusát figyelembe veszik.

Az EU és a bővítési partnerek közötti, a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó politikai párbeszédre a kétoldalú stabilizációs és társulási megállapodások keretében és a stratégiai stabilizációs és társulási

folyamat részeként kerül sor. A párbeszéd különösen a korrupció elleni küzdelem végrehajtása terén elért eredményekre és a kapcsolódó reformtörekvésekre összpontosít, az igazságszolgáltatási ágazatra, a pénzmosásra és a szervezett bűnözésre kiterjedően.

A tagállamok konkrét és széles körű időközi korrupcióellenes kritériumokat határoztak meg, például Montenegró és Szerbia számára a csatlakozási tárgyalásokkal összefüggésben. A kritériumok a jogharmonizációra, az intézményfejlesztésre és a korrupciós ügyek sikeres elbírálásával kapcsolatos eredmények elérésére összpontosítanak (különös hangsúlyt fektetve a magas szinten elkövetett korrupciós ügyekre, amelyek potenciálisan alááshatják az igazságszolgáltatási rendszert és a demokrácia egészét).

17. Előrelépés történt a kiemelt célkitűzések szófiai menetrendjének valamennyi intézkedése terén.

(Hatodik franciabekezdés) A Bizottság megjegyzi, hogy a Demokráciáért Európai Alapítvány nem az egyetlen eszköz a független és sokszínű tömegtájékoztatás és a civil társadalom támogatására, hanem egy kiegészítő eszközként szolgál.

MEGÁLLAPÍTÁSOK

27. A Bizottság egyértelművé kívánja tenni, hogy az éves jelentések célja a tagjelölt és potenciális tagjelölt országok előrehaladásának értékelése az uniós normák és az uniós vívmányok terén, valamint a vonatkozó ajánlások megfogalmazása. Az IPA végrehajtásának előrehaladásáról az Európai Unió külső fellépési eszközeinek végrehajtásáról szóló éves jelentés számol be.

28. A civil társadalmi szervezetekkel folytatott konzultációk az összes nyugat-balkáni partner számára a jogérvényesüléssel, szabadsággal és biztonsággal foglalkozó albizottságok előkészítésének rendszeres részét képezik. A véleménynyilvánítás és a gyülekezés szabadságával kapcsolatos kérdésekkel rendszeresen foglalkoznak. Az EU rendszeresen hangsúlyozza, hogy a jogállamisági reformok kapcsán inkluzív és átlátható konzultációra van szükség a civil társadalommal.

A Bizottság arra is felkéri a civil társadalmi szervezeteket, hogy járuljanak hozzá az éves jelentésekhez, és figyelembe veszi beadványaikat.

29. A régióban a civil társadalmi fellépéshez nyújtott uniós pénzügyi támogatás jelentős mértékű, a 2014–2020 közötti időszakban mintegy 250 millió EUR-t tesz ki, és olyan középtávú projekteken alapul, amelyeket gyakran megújítanak.

2009 óta a Bizottság kétoldalú és több országra kiterjedő IPA II támogatást nyújt a civil társadalomnak és a független médiának a Nyugat-Balkánon és Törökországban a Civil Társadalmi Eszközön keresztül.

Ami a civil társadalom pénzügyi támogatását illeti, a Civil Társadalmi Eszköz a segítségnyújtás széles körét kínálja: technikai segítséget nyújt a civil társadalmi szervezeteknek, valamint számos tematikus területen nyújt vissza nem térítendő támogatást. Ezek közé tartozik különösen a jogállamiság, de közvetve más témák is, mint például a közigazgatási reform, a környezetvédelem, a nemek közötti egyenlőség stb. Az IPA II időszakában mintegy 1000 civil társadalmi szervezet részesült támogatásban.

31. A civil társadalommal a politikai döntéshozatal és a reformfolyamatok során folytatott konzultációt a közigazgatási reformról a hatóságokkal folytatott rendszeres szakpolitikai párbeszéd keretében követik nyomon (pl. közigazgatási reformmal foglalkozó különleges csoportok), és ez azon három kiemelt terület egyike, amelyekre a civil társadalmi szervezeteknek nyújtott uniós technikai segítségnyújtással (TACSO) foglalkozó projektcsapat kiemelt figyelmet fordít a Bővítési Főigazgatóság által a civil társadalom támogatására vonatkozóan kiadott iránymutatások uniós finanszírozású éves nyomon követése során. Mindkét eszköz közvetlenül kapcsolódik a jogállamiság területéhez. Ez az elemzés ezt követően beépül a Bizottság saját nyomon követésébe, jelentéstételébe és szakpolitikai párbeszédébe.

Emellett az OECD/SIGMA által készített rendszeres PAR (közigazgatási reform) nyomonkövetési jelentések további adatokat szolgáltatnak a nyilvános konzultációs folyamatokról, amelyeket a Bizottság éves bővítési csomagja is tükröz.

32. A Bizottság üdvözli azt az értékelést, amely szerint az uniós támogatás hatását és fenntarthatóságát leginkább a politikai akarat és a reformok iránti felelősségvállalás hiánya fenyegeti. Az ilyen kockázatok azonban nem mérsékelhetők egyetlen projekt [IPA-támogatás] vagy a végrehajtó partnerek révén. A Bizottság által e kockázatok enyhítésére alkalmazott stratégia a politikai és szakpolitikai párbeszéd alkalmazása a jogállamiság reformja iránti magas szintű és folyamatos elkötelezettség biztosítása érdekében. Ez része a Bizottság bővítés iránti kulcsfontosságú elkötelezettségének.

33. A Bizottság a konkrét jogállamisági fellépéseket kiegészíti a *közigazgatási reform* előmozdítására irányuló átfogó erőfeszítésekkel valamennyi nyugat-balkáni partner esetében. Ez a munka hozzájárul a közsféra általános strukturális problémáinak kezeléséhez, amelyeket a jelentés a 32. megállapításban említ [„*például ha nincs elegendő személyzet vagy képzés, vagy ha nem alkalmaznak az alkalmazottak megtartására irányuló politikát, ami miatt magas a fluktuáció aránya*”]. A közigazgatási reformmal kapcsolatos munka magában foglalja a támogatást és az iránymutatást, a közigazgatás minőségének átfogó és szisztematikus nyomon követését (az OECD-vel/SIGMA-val partnerségben), valamint a rendszeres, magas szintű szakpolitikai párbeszédet.

A Bizottság támogatta továbbá a közszolgálatok kulcsfontosságú reformjait és a közigazgatási reformok megerősítését a Nyugat-Balkánon, hogy mérsékelje a közigazgatásra gyakorolt politikai befolyást és a nem objektív személyzeti fluktuációt. Emellett a vonatkozó IPA-projektek kiegészülnek az uniós alapokkal kapcsolatos képzésben részesült személyzet fluktuációjának csökkentésére vonatkozó rendelkezésekkel.

38. Az előrehaladás és az elért eredmények jelentős hiányosságai esetén a támogatás kiigazítása az intézkedések szintjén történik. Egy intézkedés mindaddig nem hajtható végre, amíg a cselekvési dokumentumban kiemelt végrehajtási feltételek nem teljesülnek. Ezen túlmenően az uniós finanszírozású intézkedés a következőket írja elő: „A fenti követelményeknek való megfelelés elmulasztása az e program keretében rendelkezésre álló pénzeszközök visszafizetetéséhez és/vagy a jövőbeli finanszírozás újraelosztásához vezethet”.

A Bizottság emlékeztet arra, hogy az IPA-bizottságban való részvételük révén az uniós tagállamokkal szoros konzultációt folytatnak az IPA-finanszírozás végrehajtásáról, ideértve a pénzügyi támogatás kiigazítását is abban az esetben, ha a kedvezményezett jelentős mértékű visszalépést mutat, vagy tartósan nem halad előre.

39. A Bizottság körültekintően alkalmazza a feltételrendszert annak számos vonatkozása miatt, beleértve a pénzügyi támogatás kiigazítását a kedvezményezett jelentős visszaesése vagy előrehaladásának tartós elmaradása esetén. Projektszinten egyértelmű a helyzet, ha egy elfogadott feltétel nem teljesül, vagy egy kiemelt reformterületen nem történik előrelépés, nincs kifizetés, lásd Bosznia-Hercegovina példáját a 2. háttérmagyarázatban. Amennyiben egy országban egyértelmű visszaesés tapasztalható a jogállamiság tekintetében, a Bizottság nem késlekedett csökkenteni az adott országra vonatkozó éves keretet, ahogy azt Törökország esetében például az IPA II keretében vagy Bosznia-Hercegovina esetében tette a kormányzás terén elért haladás hiánya miatt. Növelte továbbá a jogállamiság terén komoly előrelépést tett országok – például Észak-Macedónia – pénzügyi keretösszegét (teljesítményjutalmazás, lásd: 40. bekezdés).

40. Az IPA II rendelet egyértelmű jogalapot biztosít egy fordított mechanizmushoz, amely lehetővé teszi a pénzügyi támogatás kiigazítását az ágazatok megkülönböztetése nélkül abban az esetben, ha a kedvezményezett jelentős mértékű visszalépést mutat, vagy tartósan nem halad előre (lásd a 14. cikk (2) bekezdését).

A 14. cikk (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „A támogatást az I. mellékletben felsorolt kedvezményezettek konkrét helyzetéhez kell igazítani, illetve céljait a szerint kell kialakítani, figyelembe véve a tagsági kritériumoknak való megfeleléshez szükséges további erőfeszítéseket, illetve e kedvezményezettek kapacitásait. A támogatásokat hatókör és intenzitás tekintetében meg kell különböztetni egymástól a szükségletek, a reformok iránti elkötelezettség mértéke, valamint a reformok végrehajtásában elért eredmények szerint.” A költségvetés-támogatási iránymutatások részletesebben meghatározzák a kifizetésekre alkalmazandó feltételeket.

A rendelettel összhangban az IPA II támogatást az előrehaladás jutalmazásának eszközeként növelték, a jelentős visszaesés esetén pedig csökkentették. Törökország példa arra, hogy az éves költségvetés előirányzatait a Bizottság kezdeményezésére 2017 óta csökkentették az alapvető feltételeknek való megfelelés terén tapasztalt visszaesés miatt. Ezeket a döntéseket az Európai Parlament és a Tanács Törökországról szóló állásfoglalásait követően hozták meg. Bosznia-Hercegovina esetében a pénzügyi keretet az előirányzatok mintegy felével csökkentették, mivel a kormányzás terén nem történt előrelépés, ami közvetlenül kapcsolódik a jogállamiság területéhez.

A Bosznia-Hercegovinának nyújtott pénzügyi támogatást kiigazították, amint azt a Számvevőszék a 2. háttérmagyarázatban kiemelte.

A Bizottság emlékeztet arra, hogy a partnerországokkal kötött finanszírozási megállapodásaiba rendszeresen belefoglalja az alapvető értékek tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettséget, amelyek a költségvetési rendelettel összhangban további jogalapot biztosítanak a megállapodások felfüggesztésére vagy megszüntetésére. A költségvetés-támogatási megállapodások különösen azt írják elő, hogy a költségvetés-támogatási kifizetések hivatalosan felfüggeszthetők, ideiglenesen felfüggeszthetők, csökkenthetők vagy törölhetők, amennyiben az alapvető értékek és a jogállamiság területén visszaesés következik be.

41. Az IPA III rendelet meghatározza, hogy a pénzügyi támogatás kiigazítására vonatkozó szabályok hogyan befolyásolják a finanszírozás biztosítását. E tekintetben az IPA III rendelet (32) preambulumbekzdése és 8. cikke (5) bekezdésének rendelkezései tartalmazzák a szükséges részleteket.

47. A 20. projekt („A súlyos bűncselekmények elleni küzdelem a Nyugat-Balkánon”) esetében a végleges jelentés, amelyet a szerződéses kötelezettségeknek megfelelően megkaptak és később jóváhagytak, bizonyítja, hogy a projekt legtöbb eredménye megvalósult.

51. A Bizottság emlékeztet arra, hogy a véleménynyilvánítás szabadságát több más területen is finanszírozzák, különösen a demokrácia és a kormányzás, valamint az alapvető jogok területén. A Bizottság hivatkozik a fenti V. bekezdésre adott válaszáira.

53. A Bizottság fokozza a projekttervezés és az eredményekről való beszámolás javítására irányuló erőfeszítéseit.

55. A Bizottság úgy értékeli, hogy a fenntarthatóság az az intézkedés, amely szerint az elért előnyök/eredmények (outputok és eredmények) valószínűleg a végrehajtási időszakot követően is folytatódnak. Olyan kérdéseket foglal magában, mint a kedvezményezettek felelősségvállalásának szintje, intézményi irányítási kapacitásaik, valamint a projekt befejezését követően az eredmények működtetésére és fenntartására elkülönített forrásaik. A Bizottság ebben az ágazatban közép- és hosszú távon támogatja az alapvető reformokat. Ez azt jelenti, hogy ebben az ágazatban továbbra is lesznek projektek, amelyek minden esetben a hosszú folyamat következő lépését segítik.

A nyomkövetési projekt pusztán létezése nem jelenti azt, hogy az eredeti projekt legalább részben nem volt fenntartható.

57. A Bizottság hangsúlyozza, hogy a jogállamiság területén átfogó változás elérése egy hosszú távú folyamat része, amelyet a Bizottság továbbra is támogatni fog.

KÖVETKEZTETÉSEK ÉS AJÁNLÁSOK

71. A Bizottság 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó éves jelentései azt mutatják, hogy valamennyi nyugat-balkáni partner tett némi előrelépést a jogállamiság területén, és egyes partnerek megfelelő és tartós előrehaladást értek el. A jogállamisághoz nyújtott uniós támogatás hatása változó volt.

1. ajánlás – A bővítési folyamat során a jogállamisági reformok előmozdítására szolgáló mechanizmus megerősítése

A Bizottság elfogadja az ajánlást.

A Bizottság emlékeztet arra, hogy a felülvizsgált bővítési módszertan keretében a Bizottság szilárd alapokat teremtett a jogállamisággal kapcsolatos határozottabb szerepvállaláshoz. Ez utóbbi továbbra is a csatlakozási folyamat sarokköve marad, és meghatározza az egyes bővítési partnereknek az EU felé vezető úton történő előrehaladásának általános ütemét.

A Bizottság egyetért a célok és kritériumok meghatározásának hasznosságával. A Bizottság a bővítési folyamat során már most is alkalmazza ezeket az eszközöket az egyes országok esetében. A csatlakozási tárgyalásokat folytató országok esetében erre a 23. és 24. fejezet különböző tárgyalási nyitó-, időközi és zárókritériumain keresztül kerül sor. A tárgyalásokat nem folytató országok esetében pedig mindezt olyan stratégiai dokumentumok tartalmazzák, mint például a Bosznia-Hercegovina uniós tagság iránti kérelméről szóló bizottsági vélemény. Ezen célok és kritériumok teljesítését a Bizottság rendszeresen nyomon követi, és azokról a tárgyalásokat folytató országok tekintetében a Tanácsnak benyújtott, a jogállamiságról szóló éves jelentéseiben, valamint a Nyugat-Balkánra vonatkozó éves jelentéseiben számol be.

74. A Bizottság nagyon fontosnak tartja a civil társadalmi szervezetek szerepét a csatlakozáshoz vezető folyamatban.

A régióban a civil társadalmi fellépéshez nyújtott uniós pénzügyi támogatás jelentős mértékű, a 2014–2020 közötti időszakban mintegy 250 millió EUR-t tesz ki, és olyan középtávú projekteken alapul, amelyeket gyakran megújítanak.

A civil társadalommal a politikai döntéshozatal és a reformfolyamatok során folytatott konzultációt a közigazgatási reformról folytatott rendszeres szakpolitikai párbeszéd keretében követik nyomon (pl. közigazgatási reformmal foglalkozó különleges csoportok), és ez a három kiemelt terület egyike a „Bővítési iránymutatások a civil társadalom támogatására” uniós finanszírozású éves nyomon követésével összefüggésben, amelyet a civil társadalmi szervezeteknek nyújtott uniós technikai segítségnyújtás (TACSO) végez. Mindkét eszköz közvetlenül kapcsolódik a jogállamiság területéhez. Ez az elemzés ezt követően beépül a Bizottság saját nyomon követésébe, jelentéstételébe és szakpolitikai párbeszédébe. Az OECD/SIGMA által készített rendszeres PAR (közigazgatási reform) nyomonkövetési jelentések további adatokat szolgáltatnak a nyilvános konzultációs folyamatokról, amelyeket a Bizottság éves bővítési csomagja is tükröz.

2. ajánlás – A jogállamisági reformokban részt vevő civil társadalmi szervezetek számára és a média függetlensége érdekében nyújtott támogatás fokozása

A Bizottság és az EKSZ részben elfogadja az ajánlást.

A Bizottság elismeri, hogy a független civil társadalom és média kulcsszerepet játszhat a jogállamiságon alapuló, demokratikus pluralista társadalomban. A Bizottság az IPA II keretében nyújtott mintegy 250 millió EUR összegű pénzügyi támogatás programozása, végrehajtása és eredményeinek nyomon követése révén támogatja a civil társadalmat és a médiát a jogállamiság szempontjából kulcsfontosságú funkciójuk ellátásában. Ezen túlmenően a Bizottság a politikai döntéshozatal és a bővítési folyamat keretében szisztematikus együttműködéssel és konzultációkkal nyújt segítséget a civil társadalom és a média munkájához. A civil társadalmi szervezeteket

következetesen bevonják a stabilizációs és társulási megállapodásokat kísérő folyamatokba és az éves bővítési jelentések elkészítésébe. Ezen túlmenően a Bizottság éves rendezvényeket szervez a civil társadalommal való együttműködés és eszmecsere céljából, mint például a bosznia-hercegovinai jogállamisági konferencia. A Bizottság emellett köztámogatást is nyújt, és ösztönzi a civil társadalmi szervezetek aktív szerepvállalását a központokban és helyi szinten egyaránt a nyugat-balkáni partnerek uniós küldöttségein keresztül.

Bár az EKSZ nem része a jelentésben tárgyalt IPA pénzügyi támogatás programozási, végrehajtási vagy eredmény-ellenőrzési folyamatának, az EKSZ a) politikai üzenetek révén támogatja a civil társadalom és a média jogállamisági kérdések kezelésében betöltött fontos szerepét; b) támogatja a civil társadalmi szervezeteket és a médiát a félretájékoztatás elleni küzdelemben (a dezinformációval szembeni uniós cselekvési tervvel és az európai demokráciára vonatkozó cselekvési tervvel összhangban); és c) tájékoztatja a nyugat-balkáni partnerek civil társadalmi szervezeteit és médiacsatornáit az EU szerepvállalásáról, beleértve az uniós integrációs folyamatot is. Az alábbi ajánlások EKSZ általi elfogadása/részleges elfogadása a fenti feladatok keretein belül történik.

a) A Bizottság és az EKSZ részben elfogadja az ajánlást. A Bizottság hangsúlyozni kívánja, hogy az IPA II keretében több mint 250 millió EUR-t fektetett be a civil társadalmi szervezetekbe és a médiába. A Bizottság programozási keretén belül továbbra is támogatni fogja a civil társadalmi szervezeteket és a médiát. Kellő figyelmet fognak fordítani arra, hogy a civil társadalmi szervezetek a jogállamisággal kapcsolatos fellépések tekintetében részesüljenek finanszírozásban, azonban előzetes elkülönítés nélkül.

b) A Bizottság és az EKSZ részben elfogadja az ajánlást. A Bizottság úgy véli, hogy a civil szervezetek finanszírozásának legmegfelelőbb formája a projektfinanszírozás, mivel a szervezeti támogatás eredendően kockázatos, mert függőséget teremt.

c) A Bizottság és az EKSZ elfogadja az ajánlást.

A Bizottság hangsúlyozza, hogy támogatják a civil társadalmat és a független médiát abban, hogy jelentős mértékben megerősítsék független felügyeleti szerepüket a jogállamiságon alapuló demokratikus társadalomban. Ez utóbbinak az uniós prioritásokkal összhangban álló objektív kritériumok alapján nyújtanak pénzügyi támogatást.

d) A Bizottság és az EKSZ elfogadja az ajánlást. A Bizottság a külön erre a célra létrehozott SIGMA eszköz révén már nyomon követi a civil társadalmi szervezetek jogállamisághoz való hozzájárulását.

76. A Bizottság hivatkozik a VI. és 40. bekezdésre adott válaszára.

3. ajánlás – A feltételrendszer alkalmazásának megerősítése az IPA III keretében

A Bizottság részben elfogadja az ajánlást.

A Bizottság eseti alapon, alapos elemzést követően és a hatás kellő figyelembevételével alkalmazza a feltételrendszert. Az IPA III rendeletben előírányozott kiigazítás arányossága miatt nem lenne helyénvaló a feltételrendszer általános alkalmazása valamennyi IPA III finanszírozás esetében. A kiigazítás alkalmazása során kellő figyelmet kell fordítani a meghatározott szakpolitikai célkitűzés eredményességére és a többi kiemelt ágazatra gyakorolt nem kívánt hatások elkerülésének szükségességére.

Az IPA III rendelet előírja, hogy a támogatást célzottan a kedvezményezettek sajátos helyzetéhez kell igazítani, figyelembe véve a tagsági kritériumoknak való megfeleléshez szükséges további erőfeszítéseket, valamint e kedvezményezettek kapacitásait. A támogatás hatókörét és intenzitását a szükségletek, a reformok iránti elkötelezettség és az e reformok végrehajtása terén elért előrehaladás szerint differenciálni kell (demokrácia, alapvető jogok, jogállamiság, migrációs együttműködés, gazdasági kormányzás stb. [többért többet elv]).

Az IPA III rendelet előírja, hogy amennyiben az eszköz kedvezményezettje jelentős mértékben visszaesik, vagy tartósan nem halad előre, a támogatás hatókörét és intenzitását ennek megfelelően módosítani kell. Hasonlóképpen, a támogatás kiigazítására akkor is sor kerül, ha az előrehaladás újraindul.

80. Az uniós támogatás alapvető reformokat és jelentős változásokat eredményezett intézményi, jogalkotási és operatív szinten is a nyugat-balkáni régióban, amint azt a fent említett példák is mutatják.

4. ajánlás – A projektekkel kapcsolatos beszámolás és nyomon követés megerősítése

- a) A Bizottság elfogadja az ajánlást.
- b) A Bizottság elfogadja az ajánlást.
- c) A Bizottság elfogadja az ajánlást.